

Recenzje na temat książki *Kompas skrzypka* Sławomira Tomasika

* * *

Książka *Kompas skrzypka* Sławomira Tomasika dostarczyła mi ogromnej radości. Natychmiast poleciłam ją wszystkim moim studentom i zauważyłam, że po zapoznaniu się z nią zaczęli lepiej grać. Ja sama także ćwiczyłam według zaproponowanych przykładów i rozwiązało to pewne moje problemy. *Kompas skrzypka* napisany jest z ogromnym polotem. Świadczy ona o miłości autora do muzyki, a w szczególności do skrzypiec. Gorąco ją polecam wszystkim, gdyż również bardzo kocham skrzypce, a książka ta stała jednym z najbliższych mi dzieł.

Kaja Danczowska

Wybitna wirtuozka o światowej sławie
Profesor Akademii Muzycznej w Krakowie

* * *

Książka Profesora Sławomira Tomasika *Kompas skrzypka* jest niezwykle cenną pracą metodyczną w zakresie podstawowych elementów gry skrzypcowej. Wskazuje i szczegółowo wyjaśnia najważniejsze problemy początkowego okresu nauczania gry na skrzypcach. Elementy ruchowo-chwytowe, poprawne procesy myślowe, poprawny aparat gry skrzypka i ściśle zespolone z nim elementy artykulacyjne to w pracy Pana Sławomira Tomasika nie tylko: analiza, ocena i wskazówki korekcyjne (nakazy i zakazy), ale pełne mądrości i głębi filozoficznej rozważania o fizycznych możliwościach uczniów i ich sferze emocjonalnej. Autor przedstawia swoją koncepcję codziennych zmagania nauczyciela szkoły podstawowej z uczniem językiem prostym, zrozumiałym i konkretnym. Podaje dla trudnych problemów własne rozwiązania, wprowadki, sposoby ćwiczeń technicznych i szczegółowe wskazówki kształtujące świadomość, a także pobudzające wyobraźnię ucznia. Ta książka: uczy, skłania do refleksji, zachęca do poszukiwań i konstruowania własnych rozwiązań, pobudza do komponowania wprowadki i ćwiczeń, motywuje do przemyślenia własnych metod pracy i ich efektów, rozwija świadomość problemów początkowego nauczania gry na skrzypcach, daje wiele przykładów wspomagających kształcenie wyobraźni, ujmuje problemy opanowania gry na skrzypcach jako bliskie, osobiste, możliwe w poprawnej realizacji. Bardzo cennym dla nauczycieli jest „Dwudźwiękowy plan strategiczny rozwoju ucznia, by po sześciu latach nauki w szkole podstawowej był przygotowany do wykonania kaprysów Nicolo Paganiniego”. Autor tworzy atmosferę szczerych, bezpośrednich rozważań na temat jak należy uczyć gry na skrzypcach, by rzeczy trudne stały się łatwymi, a chęć ćwiczenia rzeczy łatwych motywowała do cierpliwej, codziennej pracy.

W *Kompasie skrzypka* Pan Sławomir Tomasik zaproponował konkretny, sprawdzony, efektywny sposób jak należy uczyć gry na skrzypcach. Wspaniałym materiałem dla wyobraźni jest stwierdzenie, że „świat dźwięków jest ogrodem, a naszym pedagogicznym przesłaniem jest tytaniczna praca muzycznego ogrodnika”.

Helena Ostapowicz

Skrzypaczka, organizator kursów metodycznych,
ceniony pedagog w dziedzinie nauczania początkowego,
członek European String Teacher Association

* * *

Książka Sławomira Tomasika *Kompas skrzypka* jest pracą ze wszech miar godną polecenia. Jej autor, wychowanek najwspanialszych profesorów-wiolinistów, jest w pełni kompetentnym kontynuatorem ich myśli pedagogicznej; rozwija ją i interpretuje w sposób na wskroś indywidualny. Ogromne doświadczenie autora *Kompasu* jako skrzypka solisty i pedagoga obdarzonego nie tylko zdolnością dogłębnej analizy i syntezy, ale też wrażliwością i niekonwencjonalną wyobraźnią zaowocowały pracą wprost bezcenną na rynku polskiej (i może wkrótce nie tylko polskiej) literatury z tego zakresu. Wiedza zawarta w *Kompasie* jest rzetelna, ukazana za pomocą adekwatnych porównań i przykładów; żadna z przedstawionych tu kwestii nie powinna budzić wątpliwości. Obrazowa nomenklatura zawiera mnóstwo odniesień do codziennych czynności i określeń pobudzających wyobraźnię. Za bardzo istotne uważam wskazanie metody naprowadzania ucznia na drogę „samodzielnego” rozwiązywania problemów i tworzenia własnych – a przez to szczególnie dla młodego skrzypka cennych – wprawek i ćwiczeń. Sławomir Tomasik – wspaniały metodyk w swej książce przedstawia szereg zagadnień dla nas, pedagogów, w pewnym sensie oczywistych, a jednak sformułowanych na nowo, co pozwala nam częstokroć ujrzeć kwestie nam znane w nowym, inspirującym świetle. Każdy z poruszanych tu problemów jest zaopatrzonego w konkretną propozycję rozwiązania.

Chciałabym podkreślić jeszcze jeden walor tej książki. Cały jego system rozwiązywania problemów technicznych oparty jest na bezustannym odnoszeniu każdego elementu do muzyki i umieszczeniu go w absolutnej jej służbie.

Bardzo gorąco polecam tę pozycję wszystkim skrzypkom-pedagogom i uważam, że powinna być ona dostępna w bibliotece każdej szkoły muzycznej.

Magdalena Szczepanowska

Profesor klasy skrzypiec Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie

* * *

Każdy rozdział *Kompasu skrzypka* i zawarty w niej pomysł, traktujący o logicznym i efektywnym sposobie ćwiczenia, poznawaniu utworu od strony jego problemów technicznych i wyobraźniowych, stanowi niezwykle cenną stymulację dla pomysłowości pedagoga zmierzającego do konsekwentnego ugruntowania prawidłowych narzędzi gry jakimi powinien zawsze posługiwać się skrzypek. To dzięki ich prawidłowemu działaniu może on bowiem stawić czoła wymogom każdego dzieła muzycznego. Dobór słownictwa dotyczących zjawisk dźwiękowych oraz technik skrzypcowych stanowi tę oryginalność, której zawdzięczamy, że książkę czyta się i pojmuje z radosną świeżością przypominającą dziecięcy entuzjizm kontaktów ze skrzypcami każdego z nas. Jest to bez wątpienia praca zawierająca mądrość w postępowaniu ze sztuką gry skrzypcowej, jak również z ogólnie pojętym misterium działania intelektu ludzkiego. Osobisty zaś charakter narracji, będący osnową zawartej wiedzy, pozwala na chwilę zastanowienia i porównań tak ważnych dla czytającego, by wiedzę tę mógł przyjąć z właściwą intencją.

Studiowanie tej pracy polecam wszystkim skrzypkom, wierząc w to, że nikt kto się z nią spotka nie pominie jej wartości, stosując zawartą w niej treść na miarę pedagogicznego zobowiązania

Tadeusz Gadzina

Wybitny wirtuoz polski

Prymariusz legendarnego Kwartetu Wilanów

Profesor skrzypiec Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie